

Управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах діджиталізації бізнесу

Максим Рожок

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: Rozhok.MV@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-0430-7056

В сучасних умовах економічного, суспільного розвитку динамічні техніко-технологічні зміни, обмін інформацією, технологізація, цифровізація процесів як операційної, виробничої так і управлінської діяльності підприємства стають основою їх успішного функціонування та розвитку. Доступ до мережі Інтернет, широке використання інформаційних ресурсів в усіх сферах функціонування та переваги які забезпечують підприємствам доступ та ефективне використання технологічних та інформаційних ресурсів актуалізують питання більш швидкого та активного впровадження процесів діджиталізації бізнесу в Україні. Проте слід зазначити, що сама розробка та впровадження сучасних цифрових технологій представлених новим програмним забезпеченням, цифровими платформами, мобільними додатками, іншими цифровими продуктами, системами є результатом розробки і впровадження інновацій, нових інноваційних процесів та технологій.

Економічне і ринкове середовища загалом перебувають в стані масштабних перетворень пов'язаних з цифровою трансформацією систем, процесів, комунікацій, інфраструктури. Ці трансформаційні зміни поширюються та призводять до змін багатьох сфер діяльності, водночас формуючи якісно нові типи відносин, зв'язків, обміну інформацією, загалом формуючи нові моделі ведення бізнесу чи функціонування як підприємств в цілому так і їх окремих функціональних підсистем. В цих умовах підприємства підходять до питання діджиталізації своєї діяльності по різному. Так одним із завдань яке стоїть сьогодні перед управлінцями керівниками є розробка власних стратегій діджитал-трансформацій здатних забезпечити потреби підприємства в інформаційному забезпеченні на сучасному рівні комунікаційної активності та цифрової взаємодії з використанням найбільш сучасних цифрових технологій. Впровадження такої стратегії та ефективна цифрова трансформація підприємства здатні забезпечити йому конкурентні переваги та значно вищу активність, гнучкість його діяльності, зміцнення ринкових позицій та зростання прибутків, ефективності діяльності. Проте впровадженням інноваційних процесів і забезпеченням цифрової трансформації підприємства необхідно системно управляти. Саме тому дослідження та обґрунтування наукових завдань управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах діджиталізації бізнесу в Україні набувають особливої актуальності та значення.

Питання розробки та впровадження інновацій, здійснення інноваційної діяльності підприємств впровадження діджиталізації у всіх сферах економічного суспільного життя, управління підприємствами досліджувалися у працях

О. Гудзь [1], С. Коляденко [2], В. Косинського [3], О. Климчук [5], Н. Мешко [6], Г. Соколова [7], О. Швець [3] та інших. Проте незважаючи на значну кількість праць присвячених діджиталізації, питання впровадження інноваційних цифрових технологій залишається повною мірою не вивченим та залишає поле для проведення подальших досліджень.

Метою наукового дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад та науково-практичних рекомендацій щодо управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах діджиталізації бізнесу.

Об'єктом дослідження є процес управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах діджиталізації бізнесу.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та науково-практичні засади, механізми та інструментарій управління інноваційною діяльністю підприємств в умовах діджиталізації бізнесу.

У роботі використано наступні методи дослідження: синтезу та системного аналізу, індукції та дедукції; системний, структурний, комплексний, динамічний, процесний наукові підходи; порівняння, узагальнення та інші методи.

Досліджуючи поняття діджиталізація слід зазначити декілька різних підходів та бачень його сутності та значення. Термін діджиталізація походить від англійського (digitalization) та визначається як приведення у цифрову форму або цифровізація [1,3], рідше застосовується термін оцифровування [3,4]. У дослідженнях Н. Мешко [6, с. 88] діджиталізація визначається як процес оцифровування, переведення на електронні носії різних видів інформації. Такої ж думки дотримується С. Коляденко зазначаючи діджиталізацію способом приведення різних видів інформації до електронних цифрових форматів [2, с. 107]. У працях Г. Соколової діджиталізація трактується як створення цифрової версії документації, відео та аудіо інформації і власне трактується як певний перехід від аналогового формату збереження даних до цифрового, що дає можливість збереження даних у бітах та байтах [7, с. 94]. Таким чином, забезпечують можливість економічного збереження інформації в великих обсягах на відносно невеликих носіях і водночас можливості тривалого використання і архівування збереження інформації, що потребуватиме значно менших витрат ніж накопичення та збереження інформації в попередніх її форматах.

За іншими науковими підходами діджиталізація визначається як процес впровадження нових технологій, що одночасно дає можливість удосконалювати покращувати процеси здійснення операційної діяльності підприємства з виробництва продукції чи надання послуг та покращувати роботу економічної системи підприємства загалом. Таким чином, акцентується увага на важливості цифровізації в процесах обслуговування клієнтів та надання різних видів сервісів починаючи зі сфери охорони здоров'я та освіти, завершуючи послугами та сервісами державного адміністрування [6].

Як зазначають науковці, однією із проблем поширення цифровізації є розробка та впровадження таких стратегій діджиталізації які були б орієнтовані одночасно на врахування технологічних змін та змін ринкової кон'юнктури. Однієї із

головних особливостей умов діджиталізації науковцями зазначається формування середовища швидкої цифрової взаємодії бізнесу та споживачів, комфортної та доступної для користувачів всіх груп. Безумовно, питання впровадження цифрової трансформації потребують формування відповідного інституційного середовища, правових та інституційних умов які забезпечуватимуть їх ефективне масштабне застосування. Проте не менш важливими є завдання впровадження цифровізації в системах управління окремих підприємств, організацій, що актуалізує питання формування ефективних систем управління орієнтованих на тренди ринку.

Узагальнюючи зазначимо, що управління інноваційної діяльністю підприємств в умовах діджиталізації бізнесу потребує прийняття низки управлінських рішень спрямованих як на формування інституційно-правового середовища сприятливого для впровадження підприємствами процесів цифровізації та загального прискорення цифрової трансформації економічних систем, а також спрямованих на стимулювання інноваційної діяльності впровадження цифрових технологій, розбудову та впровадження інтегрованих інформаційних систем, використання підприємствами сучасного програмного забезпечення, цифрових електронних платформ, додатків, перехід на цифровий документообіг та здійснення інших заходів з використанням нових цифрових технологій з метою найбільш ефективною та водночас докорінної цифрової трансформації системи управління підприємствами.

Ключові слова: управління; управлінські технології; механізми управління.

Список використаних джерел

1. Гудзь О.Є. *Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. № 2(24). С. 4-12.*
2. Коляденко С.В. *Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні та світі. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. № 6. С. 105-112.*
3. Косинський В.І., Швець О.Ф. *Сучасні інформаційні технології. К.: Знання, 2012. 319 с.*
4. Кириченко О.С. *Інвестиційно-інноваційне забезпечення промисловості України в умовах Четвертої промислової революції: монографія. Київ, Університет економіки та права «КРОК». 2021. 368 с. https://library.krok.edu.ua/media/library/category/monografiji/kyrychenko_0019.pdf.*
5. Климчук О.В. *Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. Економіка і організація управління. 2021. № 1 (41). С. 72-85.*
6. Мешко Н.П., *Стратегії високотехнологічного розвитку в умовах глобалізації: національний та корпоративний аспекти: монографія. Донецьк: Юго-Восток, 2012. 470 с.*
7. Соколова Г.Б. *Деякі аспекти розвитку цифрової економіки в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2018. № 1(51). С. 92-96.*